

Rozwiązania zadań z kolokwium TCiWdTD dn. 26.11.2009

Zad. 1. (grupa I)

Korzystając z własności funkcji Γ otrzymujemy

$$\begin{aligned}\Gamma\left(n + \frac{1}{2}\right) &= \left(n - \frac{1}{2}\right) \Gamma\left(n - \frac{1}{2}\right) = \dots = \left(n - \frac{1}{2}\right) \left(n - \frac{3}{2}\right) \dots \frac{1}{2} \Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = \\ &= \frac{(2n-1) \cdot (2n-3) \dots \cdot 3 \cdot 1}{2^n} \sqrt{\pi}\end{aligned}$$

Zad. 1. (grupa II)

Ze wzoru Weierstrassa (wzór 1.2.2) wynika, że

$$(\ln \Gamma(x))' = -C - \frac{1}{x} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x}{n(x+n)},$$

więc

$$(\ln \Gamma(x))'' = \frac{1}{x^2} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{nx + n^2 - nx}{n^2(x+n)^2} = \frac{1}{x^2} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{(x+n)^2} = \sum_{n=0}^{+\infty} \frac{1}{(x+n)^2}$$

co kończy dowód.

Zad. 2. (grupa I)

Niech $Y(s) = L\{y(t)\}(s)$. Wówczas stosując transformatę Laplace'a do obu stron równania i uwzględniając warunki początkowe otrzymujemy

$$\begin{aligned}(s^3 + 3s^2 + 3s + 1)Y(s) &= \frac{6}{s+1} \\ Y(s) &= \frac{6}{(s+1)^4}\end{aligned}$$

zatem $y(t) = t^3 e^{-t} 1_+(t)$.

Zad. 2. (grupa II)

Niech $Y(s) = L\{y(t)\}(s)$. Wówczas stosując transformatę Laplace'a do obu stron równania i uwzględniając warunki początkowe otrzymujemy

$$\begin{aligned}(s^3 - 3s^2 + 3s - 1)Y(s) &= \frac{6}{s-1} \\ Y(s) &= \frac{6}{(s-1)^4}\end{aligned}$$

zatem $y(t) = t^3 e^t 1_+(t)$.

Zad. 3. (wspólne)

Niech $F(s) = L\{f\}(s)$. Stosując twierdzenie Borela o splocie i transformując obie strony równania otrzymujemy co następuje:

$$\begin{aligned}s^2 F(s) - s - 1 - F(s) \frac{1}{s^2 - 1} + F(s) (sF(s) - 1) \frac{s}{s^2 - 1} &= \frac{s}{s^2 - 1} \\ F(s) &= \frac{s^3 + s^2 + s - 1}{s^2 (s^2 - 1)}\end{aligned}$$

zatem

$$f(x) = (-1 + x + 2 \cosh x) 1_+(x).$$

Zad. 4. (wspólne)

We wzorze $L\left\{\frac{f(t)}{t}\right\}(s) = \int_s^\infty F(\sigma) d\sigma$ należy przyjąć $f(t) = \sin(kt)$ oraz $s \in \mathbb{R}_+$. Wynika stąd, że

$$L\left\{\frac{\sin(kt)}{t}\right\} = \int_s^\infty \frac{k}{\sigma^2 + k^2} d\sigma = \frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg} \frac{s}{k}.$$

W takim razie na mocy jednej z własności transformaty Laplace'a

$$L\{\operatorname{Si}(kt)\}(s) = \frac{1}{s} \left(\frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg} \frac{s}{k} \right).$$

Zad. 5.* (wspólne)

Ponieważ $\Gamma(z) = \int_0^\infty e^{-t} t^{z-1} dt$, więc $\Gamma'(z) = \int_0^\infty e^{-t} t^{z-1} \ln t dt$, zatem:

$$\begin{aligned} C &= -\Gamma'(1) = -\int_0^\infty e^{-t} \ln t dt = -\int_0^1 e^{-t} \ln t dt - \int_1^\infty e^{-t} \ln t dt = \int_0^1 (e^{-t} - 1)' \ln t dt + \int_1^\infty (e^{-t})' \ln t dt = \\ &= \underbrace{(e^{-t} - 1) \ln t \Big|_0^1}_{0} + \underbrace{e^{-t} \ln t \Big|_1^\infty}_{0} + \int_0^1 (1 - e^{-t}) \frac{1}{t} dt - \int_1^\infty e^{-t} \frac{1}{t} dt. \end{aligned}$$

Podstawiając w ostatniej całce $t = \frac{1}{\tau}$ otrzymujemy

$$\int_1^\infty e^{-t} \frac{1}{t} dt = -\int_1^0 e^{-\frac{1}{\tau}} \frac{1}{\tau} d\tau = \int_0^1 e^{-\frac{1}{\tau}} \frac{1}{\tau} dt$$

co kończy dowód wzoru

$$\int_0^1 \frac{1 - e^{-t} - e^{-\frac{1}{t}}}{t} dt = C.$$